

Opvattingen van het college of burgemeester ex. artikel 33 Reglement van Orde. De griffie zorgt voor verspreiding. Beantwoording volgt zo snel mogelijk en in ieder geval binnen 4 weken.

Naam en fractie: Vera van Etten GDP/Hart
Datum indiening: 7 maart 2023
Datum antwoord: 19 april 2023
Onderwerp: hoe duizenden mensen door een fout van de overheid in armoede leven? (NRC 1 maart 2023)

Inleiding

NRC maakte melding van het feit dat tussen de 5000 en 6000 mensen met een aanvullende bijstandsuitkering door een fout in de overheidssystemen onnodig onder het bestaansminimum leven. De regels rond uitkeringen, toeslagen en belastingen zitten elkaar bij deze groep zo in de weg, op een manier die niemand bedoeld had. Het financieel nadeel bleek sterk onderling te verschillen van €200 tot €1800 per jaar. Gemeente Nijmegen heeft actief deze groep opgezocht en geholpen. Het betreft de groep: samenwonenden van wie de ene partner geen inkomen heeft, en de andere een kleine UWV uitkering of een heel laag salaris. Samen worden zij aangevuld tot bijstandsniveau. Daarbovenop horen zij maximale toeslagen te krijgen, zoals zorg- en huurtoeslag. Maar dat gebeurt niet. De gemeenten zouden een proactieve rol kunnen vervullen door de mensen met aanvullende bijstand te benaderen, aldus deskundigen die tijdens de uitzending van "nieuws uur" over dit onderwerp aan het woord waren.

Vraag 1

Is het college op de hoogte van deze bij de inleiding geschetste problematiek?

Antwoord

Ja, het college is hiervan op de hoogte. Het college is ook op de hoogte van de Kamervragen die hierover zijn gesteld en de antwoorden van ministerie SZW hierop: [Antwoorden op Kamervragen over reactie op brief LOSR over samenloop regelingen en effect op toeslagen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Vraag 2

Zo ja (zie vraag 1) Heeft het college een beeld over hoeveel gezinnen het gaat in Gooise meren en zijn deze personen of gezinnen bekend bij het college?

Antwoord

Medewerkers van onze uitvoeringsdienst zijn op de hoogte van deze problematiek die wordt veroorzaakt door complexe (fiscale) regelgeving. Zij zijn in staat deze te herkennen wanneer bewoners voor wie dit speelt zich melden. Er zijn geen bewoners geweest die zich met dit probleem hebben gemeld bij de uitvoeringsdienst. Uit een analyse van ons bijstandsbestand blijkt dat 32 huishoudens voldoen aan bovengenoemde kenmerken, waardoor dit vraagstuk bij hen mogelijk kan spelen.

Vraag 3

Gaat het college deze groep met aanvullende bijstand proactief benaderen en op zoek naar oplossingen?

Antwoord

Minister Schouten (Armoedebelief, Participatie en Pensioenen) heeft aan de Tweede Kamer aangegeven uiterlijk vóór het zomerreces (dat gaat in per 7 juli 2023) te komen met een structurele oplossing (A) voor het compenseren van huishoudens voor het bedrag aan toeslagen dat zij mislopen en (B) om naar de toekomst te voorkomen dat de bijstandsverlening leidt tot het mislopen van toeslagen. Gemeenten krijgen dan te horen hoe zij in het verleden misgelopen toeslagbedragen aan huishoudens kunnen compenseren. Het college gaat de betrokken inwoners benaderen zodra deze structurele oplossing bekend is.

In gemeente Gooise Meren gaat het mogelijk om 32 huishoudens en misschien meer. Dit is echter een schatting, omdat wij niet beschikken over de specifieke gegevens van deze bewoners die nodig zijn om te beoordelen of zij toeslagen mislopen. Het rijk weet welke bewoners toeslagen mislopen, maar vanwege de bescherming van persoonsgegevens kunnen wij deze gegevens op dit moment nog niet ontvangen.

Het aantal van 32 huishoudens lijkt wellicht klein en behapbaar. Echter, het proactief benaderen van deze groep op dit moment met deze complexe problematiek brengt veel administratief werk met zich mee. De complexiteit hiervan zit met name in de wijze van berekening en het vaststellen van de compensatieperiode van de misgelopen toeslagen. Een handreiking van het rijk is daarom noodzakelijk, niet alleen voor de gemeente/Uitvoeringsdienst, maar ook voor de inwoners. Wij willen de (mogelijk) betrokken huishoudens liever benaderen op het moment dat we hen volledige duidelijkheid kunnen bieden; het creëren van onjuiste verwachtingen moet worden vermeden.

Echter, wanneer er in juli 2023 nog geen oplossing is geboden door het rijk, dan gaan wij de groep van 32 uit het bestand (gebaseerd op een schatting uit onze eigen gegevens) alsnog actief benaderen. Wij willen financieel kwetsbare mensen dan niet nóg langer laten wachten. Inwoners met deze problematiek kunnen dan eventueel via de bijzondere bijstand een compensatie krijgen voor de misgelopen toeslagen¹.

¹ Bijzondere bijstand wordt niet gezien als inkomen voor de inkomstenbelasting en heeft aldus geen gevolgen voor verdere toeslagen.